

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 115,
1939. május 24., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. l. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Egyformák vagyunk

Rendkívül figyelemreméltó nyilatkozat hangzott el egy munkaügyi vezérfelügyelő részéről Kolozsváron a nemzeti munkavédelmi bizottságok működésének gyakorlatára vonatkozólag. Mint ismeretes, a munkavédelmi bizottságok a munkaügyi minisztérium részéről nyertek május elsejétől kezdve hivatalos megbízatást arra vonatkozólag, hogy országsszerte vizsgálják felül a magánvállalkozások személyzeti kimutatásait abból a szempontból, hogy a munkaadók tekintettel voltak-e a nemzeti munkavédelmi törvény rendelkezéseire és kellő számban alkalmaztak-e románokat a különböző kereskedelmi, ipari és különböző vállalkozói intézményeiknél? A bizottságok kiküldetésének és munkájuk megkezdésének pillanatától számos helyen merült fel az ország különböző részeiben annak kérdése, hogy vajjon a munkaügyi minisztérium értelmezésében mit kell az alatt érteni, hogy a vállalatok különböző százalékarányban nagy többségben románokat, kis százalékarányban pedig „strein”-eket alkalmazhatnak. A jogi gyakorlat természetesen már a törvény megjelenésének időpontjában az alkotmány ötödik szakaszának irányító szabó értelmezését vette irányadóul, amelyben, — mint mindenkinek tudnia illik, — az új alkotmányt szerző magas tényezők egyszer s mindenkorra eldöntötték a törvényhozási terminológia Jappongo addigi zavarát és kimondották, hogy „román” kifejezés alatt mindenkor az ország teljes jogu és egyforma jogosítottasú állampolgáral értendő, népi származástól és felekezeti hovatartozástól függetlenül. Így tehát az alkotmánytól kezdve az ország valamennyi törvénye akkor, amíg „román” ir, ha csak kifejezetten nem tesz külön megkülönböztetést, éppúgy érti a román népi származású teljes jogu polgárságát az országnak, mint etnikai kisebbségi népi származású, de ugyanolyan jogosult és jogosítottasú állampolgári tömegeit. A „strein” kifejezés pedig arra a külföldi állampolgárságu, vitás esetekben pedig a nem igazolható román állampolgárságu egyénekre vonatkozik, akik az ország területén tartózkodnak és itt foglalkoztatást nyertek. „Strein” tehát nem lehet román állampolgár, még akkor sem, ha kifejezetten nem román az etnikai eredete.

A Szamos-tartomány munkaügyi vezérfelügyelője, tehát kerületi jellegű megbízottja a munkaügyi minisztériumnak, Ioan Chirilă dr., aki maga is ebben a minőségében reprezentatív tagja a Szamos-tartománybeli nemzeti munkavédelmi bizottságnak, a napokban módot talált arra, hogy a bizottságok munkájával kapcsolatosan, éppen egy tartományi alkalmazottai gyűlésen az alkotmány irányító értelmezése alapján mutasson rá arra, hogy kisebbségi népi származású román állampolgárok a nemzeti munkavédelmi törvény alkalmazása szempontjából teljesen és minden vitán felülálló módon egyenrangúak a többségi polgársággal. A nemzeti munka védelméről intézkedő törvény alapján tehát egyetlen egy kisebbségi népi származású román állampolgár sem veszítheti el meglévő állását az ország területén: azok a bizottságok pedig, amelyek más értelmezést adnak, saját kezdeményezésük alapján a törvénynek, kétségkívül törvényen kívüli alapon járnak el s így eljárásukért más törvény előtt tartoznak felelősséggel. Valóban éppen itt az ideje, hogy megtanulja mindenki már az országban, hogy az újjászervezett közélet leszámolt a politikai pártok felelőtlen és kárttevő megkülönböztetési demagogiájával és az országnak éppolyan érdeke, hogy kisebbségi állampolgári tömegei megtalálják teljes jogu életfeltételeiket az ország közéletében, mint amilyen természetes, hogy az államalkotó többségi tömegek jogosultak reá. Az aradi törvényesnek a maga részéről tanubizonyosságot adott róla, hogy beilleszkedett már az új alkotmány új közéleti szellemébe, amidőn elvi alapon kimondotta, hogy a magyar nyelv, mint az ország jelentős számú kisebbségi lakosságának anyanyelve

Genfben sem döntenek az angol-szovjet egyezmény végleges sorsa fölött

Londonban Pütkösre jósolják a megállapodás létrejöttét — A lengyel kormány aggódik Litvániáért — Nem változik Danzig és a Népszövetség viszonya

London. Chamberlain miniszterelnök mára rendkívüli minisztertanácsot hívott össze a függő angol belpolitikai és közigazgatási kérdések elintézésére, hogy a holnapi rendes heti minisztertanács egész idejét a nemzetközi helyzet áttekintésének és főképpen az angol-szovjet egyezmény sorsáról való döntésnek szentelhesse. A miniszterelnök csütörtökön Edinburgba érkezik és a parlamentet a pütkösi szünetre elnapolják. Senki sem tudja, hogy

várható-e határozott bejelentés az angol-szovjet egyezmény ügyében Pütkös előtt. Londoni sajtó körökben úgy tudják, hogy Halifax lord és Maisky nagykövet genfi megbeszélései új angol javaslatok kialakulásához vezetnek, amelyek egy lépéssel ismét közelednek a szovjetkormány által javasolt három hatalmi szerződéshez. A Daily Mail szerint a német-olasz katonai szövetség a tárgyalások meggyorsítására bírja az angol kormányt. A Daily Express lehetségesnek tartja, hogy *már pénteken bejelentik az angol-szovjet egyezményt.*

London. (Rador.) Angol politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak Racinsky londoni lengyel nagykövet varsói utazásának. Beavatott körökben úgy tudják, hogy Racinsky Londonba való visszatérése után közölni fogja az angol kormánnyal, miszerint *Litvánia függetlenségének fenntartását életbevágóan fontos ténynek tartja a lengyel kormány.*

Beck külügyminiszter a danzigi incidensekről fogja tájékoztatni Racinskyt, aki értesüléseit

továbbítani fogja az angol kormányhoz, mert a lengyel kormány fontosnak tartja, hogy beigazolja mérsékelt magatartását.

Genf. (Rador.) Halifax angol külügyminiszter Komarnicky berni lengyel követet hoszu kihallgatáson fogadta.

Genfből jelentik: A danzigi hármass bizottság kedden ülést tartott. Az ülésen a három tagállamot: Angliát, Franciaországot és Svédországot külügyminiszterek képviselték. Az ülésről hivatalos jelentést adtak ki, amely a következőket tartalmazza:

— A központi bizottság, amelyet a tanács felhatalmazott, hogy foglalkozék a danzigi kérdéssel, kedden délelőtt Halifax lord elnöke alatt összeült, azután a népszövetségi tanácsnak jelentést tett a danzigi kérdéstről. Elhatározták, hogy felkérlik a főbiztost, térjen vissza Danzigba és kézzel el jelentését.

Jól értesült körökben úgy tudják, hogy a lengyel kívánalmakra való tekintettel elhatározták, hogy semmit sem változtatnak Danzig és a Népszövetség jelenlegi viszonyán. Burghardt tanár, főbiztos állítólag az ünnepek után utazik Danzigba. Küldetése azonban csak átmeneti jellegű lesz. Jelentésének megérkezése után a hármass bizottság egy újabb meghatározandó helyen összeül a tanácskozás folytatása érdekében.

Népszövetségi körökben egyébként úgy tudják, hogy Genfben egyelőre csak ideiglenes megállapodás jött létre. Halifax lord angol külügyminiszter előbb tájékoztatni akarja az angol kormányt a megállapodás tartalmáról. A jelek arra mutatnak, hogy a tárgyalások sulypontja ismét Londonba tevődik át. Halifax ura készen áll és repülőgépen tér vissza Londonba, hogy a szerdai minisztertanácsban már részvevessen és jelentést tegyen a genfi megbeszéléseiről.

A német-olasz szerződés visszhangja a nagypolitikában

Páris. A német-olasz katonai együttműködés szövetség formájában történt kikristályosodása nem maradt hatás nélkül a francia közvéleményben. A lapok nagy cikkekben írnak a szerződés aláírásának formalitásairól, a szerződés tartalmáról és Ribbentrop, valamint Ciano gróf külügyminiszterek nyilatkozatairól. Egyes lapok úgy igyekeznek beállítani a szerződést, mintha azzal Olaszország függő helyzetbe került volna Berlinnel szemben és mintha Róma bizonyos mértékig ezzel feladta volna

cselekvési szabadságát. Hangoztatják azonban, hogy ennek a szerződésnek a megkötése kimélyítette a két hatalmi csoport közötti mély szakadékokat.

Az olasz kamarában és szenátusban nagy lelkesedéssel fogadták a német-olasz szerződés aláírásáról érkezett híreket. A kamarában az elnök lelkes hangon jelentette be, hogy ez az új szövetség mindkét birodalom érdekeit szolgálja és teljes mértékben megfelel az olasz nép vágyának. A lapok beszámolnak arról.

nem lehet „idegen nyelv” az igazságszolgáltatás hivatott fórumai előtt.

A kolozsvári munkaügyi vezérfelügyelő nyilatkozata, melyet lapunk belső hasábjain teljes terjedelemben, jelentőségének megfelelő módon közlünk, a felelősségtudó szakember tárgyilagosságával és az alkotmánytiszteelő közfunkcionárius határozottságával világítja meg a feltétlenül követhető, egyetlen törvényes és észszerű szempontot

Románia területén a pártpolitikai rezsimmel együtt megszűnt immár az állampolgárok osztályozásának szomoruemlékü kora: csak egyfajta állampolgár él az ország területén, különböző népi származással és különféle felekezeti hovatartozással: de valamennyi egyformán teljesíti kötelezettségeit és egyformán jogosult arra, hogy megvédje jogait az élethez minden törvénytelen próbálkozással és ártalmas tulbulzogsággal szemben. (J.)

Egy későbbi időpontban

A lakásokban ellenőrzik az ingatlankönyvek adatait

Bucuresti. Az ingatlan-ellenőrzési könyvek benyújtási határidejének lejártá után különleges bizottságok jelennek meg minden egyes házban és összehasonlítják a nyilatkozatokban szereplő adatokat a személyazonossági aktákkal.

Hazaindultak

a spanyolországi német önkéntesek

Madridból jelentik: A Spanyolországban harcolt német önkéntesek tegnap indultak vissza Németországba. Elutazásuk előtt Franco tábornok utolsó szemlét tartott felettük a leoni repülőtéren, majd beszédében bucsuzott tőlük, amelyben megköszönte segítségüket.

Akik minket az új parlamentben képviselni fognak

Arad—Bánság magyar képviselő- és szenátorjelöltjeinek rövid bemutatása: Martzy Mihály a tanár és kereskedő, Simon Gyula dr. az orvos, Bakos János a kisgazda és Péter János a munkás

Temestartomány területén az esedékes képviselő és szenatori választások alkalmából négy magyar személyt jelöltek. Egy kereskedő, egy orvos, egy kisgazda és egy munkás képviseli majd az ország parlamentjében a helytartóság magyarságát. Mind a négyen temesváriak és ezért tartjuk szükségesnek, hogy személyüket Arad és a megye magyarsága előtt is közelebbről bemutassuk. Ők azok, akik az aradi magyarság érdekeit is képviselni fogják az ország nagy nyilvánosságára előtt; szükséges, hogy eddigi közéleti multjukat, amelyek a mi bizalmunkra is feljogosítják őket, ha röviden is, megismertessük.

Az Arad—bánsági magyar népközösség jelöltjei

Az ipar és kereskedelem méltó képviselőt talál Martzy Mihály személyében, akit egyébként még ma táviratilag a kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága tagjává is kineveznek. Ez a kinevezés feljogosítja arra, hogy a törvényesen lévő választási jrodában, mint a bánsági magyarság, illetve a Nemzeti Ujjászületési Front magyar alosztályának jelöltje jelentkezzen a szenatori listára. A magyar értelmiségi osztály képviselője Simon Gyula dr. temesvári orvos, a magyar munkásságé Péter János szövögmester, a magyar mezőgazdáké pedig Bakos János. Valamennyien kipróbált tagjai a magyar közösségnek.

Martyz Mihály: tanár és kereskedő

A szenátorjelölt Martzy Mihály, temesvári ember, 1884-ben született. Mint középiskolai tanár kezdte meg működését, ezzel a nemes hivatással még ma sem szakított, hiszen a temesvári római katolikus magyar főgimnáziumnak ma is gondnoka. A katolikus társadalom neki köszönheti a Katolikus Népszövetség temesi és aradmegyei tagozatainak mintaszerű átszervezését, amelynek nehéz munkáját 1935-ben fejezték be. Martzy Mihály azóta ennek a közösségnek elnöke. A volt Magyar Párt elnöki tanácstagja volt, a Nemzeti Ujjászületési Frontja keretében megalkotott Bánsági Magyar Népközösségben pedig elnöki tisztet visel. Kulturális tevékenységét a magyar vezetők azzal ismerték el, hogy a megalkotandó kulturális szakosztálynak ő lesz a vezetője.

Simon Gyula dr.: orvos

A képviselőjelöltek közül Simon Gyula dr., a temesvári orvostársadalom kiválóan képzett tagja 1906-ban született az erdélyi Balázsfalván, ahol atyja tisztviselő volt. Székely fiú letéve a középiskoláit a balázsfalvai román liceumban végezte és ennek köszönheti, hogy románul kitűnően beszél. Simon Gyula szerény és közkedvelt alakját a politikai mzgalmakban eddig hiába kerestük. Távol tartotta magát a politikai élet viharos mozgalmaitól és a református egyház keretein belül fejlet ki úgy kulturális, mint jótékonyági szempontból értékes munkásságot.

Bakos János: földmives

A magyar mezőgazdák képviselője: Bakos János bodófalvi református gazda, aki ma 57 éves, huszonhat hold föld birtokosa. Értelmes, képzett kisgazda, aki jelentős önműveltséggel rendelkezik. Űres óráiban tollforgató embernek bizonyult, aki egy szindarabot is írt. Ezt a szindarabot a magyar nékedvelők nagy siker mellett elő is adták. A bo-

Ejzel, nappal

ki vannak téve fogaink és szánk a baktériumok káros és bomlasztó hatásának; épp ezért csak egy baktériumölő, antiszeptikus szájvíz — ilyen az ODOL — teszi eredményessé a szájpolást és nyújt biztos védelmet. Használjon a mindennapi szájpoláshoz ODOL szájvizet, — az egészség védelmezője.

ODOL

ték ki. Bakos János több év óta a Bánsági Magyar Gazdasági Egyesület alelnöke.

Péter János: munkás

A magyar munkásság képviselője, Péter János, aki az egyik helybeli gyárban szövögmester, a fiatalabb évfáradhoz tartozik, harmincegy éves mult. Az ifjusági Egyesületnek évek óta nagy szeretettel körülvett elnöke, akit kitűnő szónoknak és előadónak ismernek. Középiskolai tanulmányokat végzett, az államnyelvet beszéli, tehát a bánsági magyar munkásság nyugodt lehet: arravaló ember képviseli majd érdekeit. Tagja a textiltechnikusokat vizsgáztató bizottságnak is.

Ciano grófné, Mussolini lánya Braziliában

Rio de Janeiro. Galeazzo Ciano gróf olasz külügyminiszter felesége, Mussolini leánya kedden délelőtt kétéhetes tartózkodásra Braziliába érkezett. A rio de janeiro olasz követség és a brazil kormány több ünnepséget rendez az olasz külügyminiszter feleségének tiszteletére.

Csakis a külföldi alkalmazottakra vonatkozik a nemzeti munkavédelem törvényének megszigorító rendelkezése

Chirila kolozsvári munkaügyi vezérfelügyelő időszerű, energikus nyilatkozata egy alkalmazotti közgyűlésen

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Kolozsváron közgyűlést tartottak a magántisztviselői szervezetek azzal a céllal, hogy az eddig külön működő magántisztviselői alakulatokat egyesítsék. Ezt a kívánást sikerült is megvalósítani és a közgyűlésen megválasztották az új intézmény vezetőségét. A közgyűlési határozatszerint a megalakult egységes céh bennmarad a Szakszervezeti Tanácsban, amely a közeljövőben a Céhek Tanácsává alakul át. A közgyűlésen felszólalás hangzott el a nemzeti munka védelmi törvény végrehajtásával kapcsolatban.

Felszólalt többek között Metiu Ioan, az egyik kolozsvári szállítási vállalat tisztviselője, aki a következőket mondotta:

— Az etnikailag román tisztviselők és munkások visszautasítják azt a vállalkozást, hogy őket, kisebbségi kartársaik hátrányára indokolatlan előnyökhöz juttassák.

A különböző nemzetiségű alkalmazottak között eddig tökéletes összhang uralkodott.

A felszólalásra Chirila Ioan dr. munkaügyi vezérfelügyelő a következőképpen válaszolt:

— Ha közbenjárás szükségességéről beszélhetnénk, ez csak a nemzetgazdasági minisztériumnál történhetik, mert ez a szerv kapott megbízást a nemzeti munkavédelmi törvény végre-

hajtására. A kolozsvári végrehajtó-bizottságnak magam is tagja vagyok és hivatalos minőségemben kijelentem, hogy az elhangzott felszólalás tévedésen alapul. A nemzeti munka védelméről szóló törvény előírja a vállalatoknak, hogy 80 százalékban román alkalmazottat tartsanak, de a „román” szó alatt nem etnikailag román származású egyének, hanem román állampolgárságu személyek értendők. A törvény 20 százalékban engedélyezve idegen elemek alkalmazását, akik alatt nem kisebbségi származású román állampolgárokat értünk, hanem olyanokat, akik a határokon túlról, mint idegen állampolgárok dolgoznak román területen. Nincs tudomásom arról, hogy ilyen félreértési alapon valakit is elbocsájtottak volna valamely vállalattól, de ha ez tényeg megtörtént, minden erőmmel azon leszek, hogy az ilyen visszaéléseket azonnal megszüntessük, a történeteket pedig haladéktalanul orvosoljuk.

A munkaügyi vezérfelügyelő nagyhordereit nyilatkozatát Botos János vezetőségi tag köszönte meg és felajánlotta, hogy a nemzeti munkavédelmi törvény hibás alkalmazása tekintetében

konkrét adatokat bocsájt a vezérfelügyelő rendelkezésére.

„URANIA PREMIERMOZGO” Tel.: 12-32.

HOLNAP PREMIER!

A nagy színi ok filmje! A végzetes kalandok, a kiismerhetetlen női szeszély filmje.

A muzsika és a szerelem filmje!

„Nápoly, a csókok városa”

VIVIANE ROMANCE a jelenkor legünnepeltebb TINO ROSSI a párisi opera hősnője

Michel Simon (az új Harry Baur), Mireille Balin. — A film ismertebb slágerei: Mia Piccolino, Tarentella, Santa Lucia, O Sole Mio, Barcarola. Elővetépnztár: d. e. 11-től.

Homok- és sárlerakódás következtében eldugultak az aradi csatornahálózat husz éve nem tisztogatott csövei

Negyvenkilométeres csőhálózatot kell kitisztítani a városi közüzemeknek, hogy megszűnjenek a csatornázással kapcsolatos zavarok

A keddi nagy esőzéssel kapcsolatos zavarok foglalkoztatják a városi közüzemek igazgatóját, ahol különben már régebben napirenden szerepel a csatornahálózat hiányosságainak kiküszöbölése. Tripa Mihai, a közüzemek igazgatója, aki jelentést terjesztett a városvezetés elé, érdekes tájékoztatással szolgált a sajtó munkatársainak a hatalmas esőzés során mutatózó zavarok okáról és a már folyamatba tett intézkedésekről.

Ahhoz, hogy a helyzetet megítélhessük, tudnunk kell, hogy Aradon husz esztendőn keresztül semmi sem történt a csatornahálózat karbantartására. A csatornák tisztítását két évtizeden keresztül elhanyagolták, senki sem törődött azzal, hogy ügyeljen a csatornák befogadóképességének megőrzésére, pedig mindezek mellőzhetetlen szempontok és elhanyagolásuk esetén a legkitünőbb csatornahálózat is felmondja a szolgálatot előbb-utóbb. Így történt azután, hogy az évek hosszú során keresztül esőzések révén, a homok és sár megakadályozhatatlan lerakódása következtében az aradi csatornák befogadó képessége legalábbis felére csökkent, de vannak szakaszok, ahol az eldugulás olyan nagyméretű, hogy a víz alig szivárog keresztül a csöveken. Hozzájárul még ehhez, hogy a lefolyórácsoknál is

állandóan nő a homok- és sárlerakódás, ami akadályozza a felgyülemlett vízmennyiség levezetését.

Rendes körülmények között mindez nem vehető észre, de ahogy kissé nagyobb a csapadékmennyiség, azonnal megmutatkoznak a csatornázási zavarok. Az üzemek költségvetésébe már megfelelő tételt állítottunk be a csatornahálózat kitisztításának munkálataira, úgy hogy a költségvetés visszaérkezése után, előreláthatólag már két-három héten belül megkezdődik a munka. A csatornahálózatot rendszeresen kotorni akarjuk, ami legalább egy évet igénybevevő munka, mert hiszen Arad csatornahálózata legalább 40 kilométernyi. Külön munkaszolgálatot szervezünk a lefolyórácsok állandó tisztogatására is, új kis kocsik készültek erre a célra, tehát sokkal rendszeresebben történhetik meg ez a munka is, mint eddig. Ha maguknak a csatornacsöveknek tisztogatása legalább időszakonként megtörtént volna két évtized alatt, most nem fordulhatott volna elő e visszás helyzet, amelynek oka a csatornacsövek átmérőjének a lerakódások következtében való felére csökkenése, következménye pedig a csapadéklevezetés zavara.

Ötször vált el, ötmillió dollárt elpazarolt és sötét nyomorban halt meg Mrs. Hewitt, az amerikai botrányhős

Newyorkból jelentik: Nyomorúságos egyszobás lakásban halt meg Maryon Hewitt, az Egyesült Államok egyik legkalandosabb életű, valamikor dúsgazdag asszonya. Hewittné azzal a perrel foglalkoztatta először az amerikai közvéleményt, amelyet leánya indított ellene, mert anyja saját akarátán és tudtán kívül sterilizáltatta, hogy vagyontól megkaphassa. Hewittné akkor már özvegy volt és dúsgazdag férje a leányukra hagyta vagyonát, de azzal a feltétellel, hogy amennyiben leánya gyermektelenül

halt meg, a vagyon az anyjára száll, ha még életben van. A per később megszűnt, mert leánya visszavonta a feljelentést.

Hewittné ettől eltekintve is botrányos életet élt. Öt férjétől vált el egymásután és Párisban egy év alatt ötmillió dollárt tékozolt el. Legutolsó férje is dúsgazdag ember volt és éppen az asszony tékozlásai miatt bontotta fel a házasságát. Hewittné, aki valaha milliókat pazarolt el, most a legnagyobb nyomorban halt meg Newyorkban.

Huszonötezer kérdőív felhasználásával

egészségügyi népszámlálást rendeznek Aradon

A város egészségügyi szolgálata készíti el az összeírás munkáját

Rendkívül érdekes intézkedés érkezett az egészségügyi minisztériumból Aradváros főorvosi hivatalához. Az intézkedés úgy látszik országos jellegű és új rendszer alkalmazását jelenti, célja pedig

egészségügyi népszámlálás rendezése Aradváros területén, olyan módon, hogy minden család számára külön nyilvántartási törzslap készíthető.

A minisztérium nyomtatvány-ürlapokat is küldött azzal az utasítással, hogy minden aradi család számára két példányban kell kitölteni az összes kérdésekre vonatkozó válaszokat. Gyakorlatilag tehát hozzávetőlegesen huszonötezer esetben kell két-két nyomtatvány-ürlapot kiállítani a népszámlálást végző hatósági orvosoknak. A tényleg ugyanis a hatalmas munkát jelentő összeírást a város egészségügyi szolgálatának hatáskörébe utalja és

a hatósági orvosoknak házról-házra kell járniuk, hogy összegyűjthessék a szükséges adatokat, amelyekkel 67 kérdésre kell megfelníniük minden egyes családtagnál külön-külön.

Az ugynevezett „családi nyilvántartási ív” — így nevezik az új összeírás törzslapjait. — egy a család jelenlegi egészségi állapotának feltüntetésére, mint a külső életkörülmények meghatározására szolgál, ugyanekkor pedig

az összeírást végző hatósági orvosnak nyomorban egészségügyi intézkedéseket is kell alkal-

maznia a családtagok egészségi állapotának megfelelően és ezt ugyancsak fel kell tüntetniük a nyilvántartási iven.

Közli a miniszteri tájékoztató, hogy a „családi nyilvántartási ivenek” az egészségügyi hájárát ideje alatt kell a hatósági orvosoknak kitölteniük, viszont az ugynevezett szakértői különítmények és az egészségügyi kerület orvosának a

Calinescu miniszterelnök:

„Nem vagyunk sem fasiszták, sem nemzeti szocialisták...”

A miniszterelnök nyilatkozata a választásokról

A Párisban megjelenő Le Temps terjedelmes cikket közöl a romániai belpolitikai helyzetről. A lap a cikk keretében közli azt a sajtónyilatkozatot, amelyet Calinescu miniszterelnök adott a lap Bucurestiben tartózkodó munkatársának. A miniszterelnök az újságírónak a következőket mondotta:

— Nem vagyunk sem fasiszták, sem nemzeti szocialisták. Tiszteletben tartjuk és érvényesítjük a népakaratot anélkül, hogy dema-

Az 1939-es newyorki világkiállításra külön utazások

különösen mérsékelt árak mellett.

BUCUREȘTI—NEWYORK—BUCUREȘTI
25.600 leitől kezdődően

Az új modern motoros hajókkal
M/S PILSUDSKI és M/S BATORY

Rendszeres személyforgalom új modern motorhajókkal
Észak-Amerika — Canada — Dél-Amerika-ba.

Különösen olcsó árak. Nyári szünidei utazások az Északi Fokhoz - Norvégia - Svédország - London stb.

Információk és előjegyzések:

GDYNIA—AMERIKA Hajózási R.T.

Romániai vezérképviselő: e.

București, Str. Poincaré 39. Telefon 4-22-31

rendszeres látogatásai során kiegészítendő az eredeti adatok. A nyomtatvány főbb rovatai a következők: az egészségügyi szolgálat megjelölése, a családító neve, a kitöltés időpontja és a helység megjelölése. Az I. számú főrovat összefoglaló megjelölése „a család egészségügyi helyzete” és a családtagok részletes felsorolásával tartalmazza a nemre, korra, foglalkozásra, családi állapotra, fajra, vallásra, egészségügyi állapotra vonatkozó kérdéseken kívül a diagnózis megállapításához szükséges vizsgálat eredményeképpen kitöltendő rovatot, ahová vérvizsgálati, röntgen-felvétel alkalmával, vagy más hasonló vizsgálat során nyert eredményeket kell iktatni. Végül idetartozik az alkalmazott intézkedések rovata, ahol a befecskendezéses, oltásos kezelések, gyógyszer-előírások, stb. kerülnek.

A második kérdéscsoport gyűjtőcíme: „Példázatok és tanácsok”. Itt szerepelnek a családtagok táplálkozására vonatkozó adatok is, valamint a lakás-egészségügy néhány részletkérdése is. A harmadik gyűjtőcím: „A lakás és mellékkelhelyiségek tisztasági viszonyai”, ami számos, a kérdést aprólékosan tárgyaló részletkérdésre tagozódik. A negyedik kérdéscsoport részletkérdése a következő csoportba tartoznak: „A tetsző higiénia vonatkozó megvalósítások, a lakás és mellékkelhelyiségek vonatkozásában is”. Végül az utolsó rovat címe: „Javaslatok és ajánlások a jelenlegi helyzet könnyítésére”.

Ami a kitöltött ivenek illeti, ezek közül egy példányt az egészségügyi minisztériumhoz küldenek be összesítés végett, egy példányt pedig a helyi egészségügyi szolgálatnak kell nyilvántartás jellegével megőriznie.

Magyarok!

Még ma jelentkeztek a választói névjegyzékbe!

Ma este lejár a határidő!

SPORT KÖZLÖNY

A ploesti-i Tricolor vendégszerepel Aradon

a Nemzeti Bajnokság utolsóelőtti fordulóján

A Gloria Bucurestiben mérkőzik a Rapiddal

A nemzeti bajnokság mérkőzése vasárnap ismét folytatódna és ezúttal az utolsóelőtti forduló kerül lebonyolításra, amely rendkívül érdekes, sorsdöntő jelentőségű mérkőzéseket tartalmaz. A forduló műsora a következő:

AMTE (AMEFA)—Tricolor CFPV
Rapid—Gloria
Venus—Kinizsi (Chinezul)
Ripensia—Juventus
UDR—Sportul Studentesc
Carpati—Victoria

Aradon tehát a Tricolor CFPV csapata vendégszerepel, amely az utóbbi időben jelentősen feljavult. Tavasszal nem kisebb ellenfeleket gyűrt maga alá, mint a Ripensia és a Juventus, de döntetlenül meccselt a Kinizsivel (Chinezul) és a Sp. Studentesc-el is. Az aradi csapatnak minden tudására szüksége van, ha előkelő helyezését a bajnoki táblán megerősíteni kívánja. Összességében a piros-fehérek 4:0 arányban győztek.

Bucurestiben két mérkőzés kerül lejátszásra és pedig a Gloria a Rapiddal, a Kinizsi (Chinezul) pedig a bajnok Venussal csap össze. A Gloria hatalmas küzdelmet fog vívni a szintén veszélyes zónában levő exvasutasokkal és ha a szerencse is az aradiak mellé áll, le is győzhetik ellenfeleket. Az

Uj román hármasmugró rekord

Bucurest. A Viforul Dacia atlétikai versenynek legkiemelkedőbb eredménye az, hogy Calistrat, a Viforul Dacia atlétája 14.27 méterre javította Stoichitescu 14.06 méteres hármasmugró rekordját. A rudugrásban Eilhardt 360 cm.-el, a diszkoszvetésben Halavetz 43.20 méterrel, a magasugrásban Iost 170 cm.-el győzött. Csapatversenyben a Viforul Dacia lett első, mely megnyerte a Hancu-kupát.

HETI MŰSOR

A nemzeti bajnoki programot külön ismertetjük, alább csak a kerületi bajnoki csoportok vasárnapi programját adjuk, amely a következő:

KERÜLETI I. OSZTÁLY:

Gaiana—Tricolor, Olimpia—Egyetértés (Intelegerea), Transilvania—Astra, Unirea—ATE (SGA), AAC (CAA)—Titanus.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG

Gaiana—Tricolor, Olimpia—Egyetértés (Intelegerea), Transilvania—Astra, Unirea—ATE (SGA), AAC (CAA)—Gloria, Banatul—Hakoah.

Ugyanúgy
Kaparásból!

Katoviceban versenyzett néhány magyar atléta és közülük Gyenes a 100 és 200 méteren 10.9 illetve 22.5 mp.-el, Vadás pedig a 400 méteren 50.5 mp.-el győzött. Csaplár 3000-en második, 5000-en harmadik helyen végzett.

A magyar nemzeti bajnokságban szombaton, vasárnap és esetleg hétfőn is játszanak, a műsor a következő: Szombat: Elektromos—Phöbus, Taxilok—Ferencváros, Ulpest—Budaok, Hungaria—Szegec. Nemzeti—Kispest Bocskal—Szolnok, vasárnap: SSE—Zugló, Szolnok—Nemzeti, hétfő: Kispest—Ulpest, Ferencváros—SSE.

Franciaország teniszcsapata 4:1 arányban győzte le a Davis Cup-ben Kina teniszeseit. A kínaiak egyetlen győzelmét Kho Sin Kie szerezte, aki 2:6, 9:7, 6:3, 6:4 arányban győzte le a francia Petrat.

O A német—magyar céllövő viadalt Bécsben a németek nyerték meg, akik — a pisztolylovást kivéve — minden számban győztek. A pisztolylovásban azonban a magyarok oly fényesen szerepeltek, hogy eredményük csak 9 ponttal maradt el a világrekordtól. Az egyéni pisztolylovást is magyar versenyző, Tölgyessy nyerte meg a világrekordhoz közel álló eredménnyel. A verseny érdekessége, hogy a győztes német versenyzők legnagyobb része Hitler vezér és kancellár személyes testőrségéből került ki.

O Európa ökölvívói ismét győztek Amerikában! St. Louisban rendezték meg a második Európa—Amerika ökölvívómérkőzést, melyen az európaiak ismét győztek, ezúttal 10:6 arányban.

őszi mérkőzésen a Rapid 2:0 arányban nyert. A Kinizsit (Chinezul) is a kiesés réme fűti és lehetséges, hogy a bajnokságot éppen ezen a mérkőzésen veszti el veretlenségét. Az őszi meccs 2:2 arányban döntetlenül végződött.

Temesváron a Juventus mérkőzik a Ripensiaival és tekintettel mindkét csapat mérsékelt formájára, ennek a mérkőzésnek a kimenetele teljesen bizonytalan. Annyi bizonyos, hogy a veszélyes zónában levő Juventus minden lehetőt elkövet, hogy pontot, sőt pontokat szerezzen. Az őszi mérkőzést a Juventus 7:2 (!) arányban nyerte.

Resicán az UDR a Sp. Studentesc csapatát látja vendégül. Ez a mérkőzés hihetetlenül keménynek ígérkezik és a győzelem egyben szabaddást is jelent egyik vagy másik számára a kiesés rémétől. A honi csapat mindenestre esélyesebb. Összességében döntetlen volt az eredmény.

Nagybányán a Carpati és a Victoria mérkőzik meg és itt is óriási harc várható a bajnoki pontokért. A negyedik helyen levő Victoriának is még meg kell dolgoznia, ha nem akar — kiesni. Az őszi mérkőzésen a Victoria nyert 5:0 arányban.

O Uj francia uszókordokat állítottak fel a SCUF által rendezett versenyen. A párisi SCUF 4x100 méteres stafétában 5 perc 12.6 mp.-cel, a női stafétában pedig a Clubul Nautic Paris 5 perc 58.1 mp.-cel — Simone Gardet a női 100 méteres mellúszásban egy perc 28.4 mp.-re javította saját francia rekordját.

O Az angol Everton labdarúgó csapata Zürichben 4:2-re győzte le a Servette-Grasshoppers vegyes csapatát. A Jeung Fellows 2:1-re verte a francia Havre együttesét.

Francia képviselő

megrázó jelentése Franciaország népességéről

Párisból jelentik: Burgot jobboldali képviselő Lyonban előadást tartott és rendkívül borúlátóan változta a francia népesedési politikát:

— A helyzet — mondotta — tragikus: 1876-ban 1.034.000 volt az újszülöttek száma, az elmúlt esztendőben pedig mindössze 616.000. A halálozások száma 1935. óta állandóan meghaladja a születések számát. Franciaország meghaladja öngyilkosságát követ el, mert több a koporsó, mint a bölcső. Amennyiben a népesség csökkenése ebben az arányban folytatódik, úgy 50 esztendő múlva a jelenlegi 42 milliós létszám 29 millióra csökken le.

Felhívás

a katolikus orvostársadalomhoz

Az erdélyi római katolikus Népszövetség orvos szakosztálya felhívást bocsátott ki az erdélyi és bánáti római katolikus orvosokhoz, amelyben tudomásul adják, hogy a Katolikus Népszövetség csikszeredai nagygyűlésén június 30—július 1—2 napján, az orvos szakosztály ismét megtartja szokásos ülését. Nemcsak a régi, önként csatlakozott kartársakat, hanem az ügy fontosságának tudatában meghívunk minden katolikus orvost és orvostanhallgatót is. A jelentkezők szállás igényeit legkésőbb június 15-ig kell bejelenteni a következő címre: Parochia rom. cat., — Mercurea Ciucului, Str. Stefan cel Mare 9. — A foglalkozási természetű indítványok tárgyát kéri legkésőbb június 15-ig dr. Nagy András, Mercurea Ciucului, Str. Stefan cel Mare 9. címre bejelenteni, hogy a napirendbe beiktathassák. A felhívás megjegyzi még, hogy a másvallású orvosokat és a nagyközönséget is szívesen, szeretettel várják a gyűlésen.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kongresszusra hívják össze

a Balkán-államok kereskedelmi kamaráit

Szoros együttműködés készül a kivitel megszervezésének terén

A Balkán Szövetség gazdasági tanácsának minden egyes bizottsága ülést tartott. A kereskedelmi bizottságon kívül, amely az árucserre megszervezését vitatta meg, ülésezett a vasúti bizottság, a postaügyi, valamint a turisztikai bizottság is.

A fenti tanácskozásokon kívül fontos megbeszéléseket folytattak a nemzetgazdasági miniszterjumban a Balkán Szövetség államai kivitelei intézeteinek vezetői. Ezek a megbeszélések, amelyek eredetileg Athénben kezdődtek meg, rendkívül jelentőségeik. A tanácskozások során nemcsak a Balkán államokba irányuló kivitel lehetőségeit tárgyalják meg, hanem a többi államokba irányuló kivitel is ab-

ból a szempontból, hogy ennek megszervezése révén elhárítsanak olyan konkurrenciát, amely mindegyik Balkán állam számára veszedelmes lehetne.

A megbeszélések eredményeképpen arra törekednek, hogy minél szorosabb együttműködés létesüljön a polgári repülés igazgatóságai, a tengerészeti és a postaigazgatóságok között.

Felmerült a tanácskozások során az a terv is, hogy kongresszusra hívják össze a Balkán államok kereskedelmi kamaráinak képviselőit. Ezt a tervet a lehető legrövidebb időn belül meg akarják valósítani. Előreláthatólag már ez év őszén sor kerül az említett kongresszusra.

Az Amortizációs Pénztár is fog kölcsönöket folyósítani az állam szállítóinak

Az államnak szállító, vagy dolgozó cégek és vállalkozók részére kivételes fontosságú rendelkezéssel egészítette ki a kormány az állami finanszírozási pénztár létesítéséről szóló törvényt. A fontos törvénymódosítás szerint, amely a Hivatalos Közlöny május 20-iki számában jelent meg, a finanszírozási és törlesztési pénztár ezentul új üzletágként kölcsönöket folyósíthat az állam szállítóinak. Tudvalevő ugyanis, hogy a múltban a legtöbb szállító, miután befektetéseit vagy a csekkpénztárnál számoltatja le, vagy pedig ha kincstári bonokat kapott, azokat az Ipari Hitelintézetnél zálogosította el. Ugy látszik, hogy az állam fokozott beruházásai következtében a csekkpénztár és az Ipari Hitelintézet nem tudja a szállítók és vállalkozók minden követelését leszámolni és ez tette szükségessé, hogy a kormány új lehetőséget nyújtson az áll-

ami szállítóknak követeléseik gyorsabb realizálására. A finanszírozási pénztár ezentul ezeknek a szállítóknak és vállalkozóknak is adhat kölcsönt, ha biztosítékként az igénylő engedményezi a neki járó követelést és az illetékes közhatalóság a kiutalványozást egyenesen a finanszírozási pénztár nevére állítja ki. Kölcsönt kaphat a szállító és vállalkozó is, ha az ingatlanaira jelzálogbekebelezést ad, vagy pedig kezizálogként lekötö a szállítási szerződéssel kapcsolatos nyersanyagokat és készárukat, illetve a közmunkához használt anyagokat. Adott esetben váltóra is kaphatnak kölcsönt az állami szállítók és közmunkavállalkozók. A törvénymódosítás szerint azonban a finanszírozási pénztár kölcsönfolyósítási kötelezettsége csak arra az esetre vonatkozik, ha rá engedményezik az esedékes követeléseket, míg a többi esetben a pénztár belátásától függ, hogy folyósít-e kölcsönt a felsorolt biztosítékok valamelyikének ellenében. Az ilyen kölcsönfolyósítási és engedményezési okiratok teljesen mentesek minden bélyeg, adó és illeték fizetése alól.

Legújabb jelentéseink:

Autó-baleset érte Mary angol anyakirálynőt

— A 72 éves királyasszony könnyű sérülésekkel menekült meg a veszélyből —

London. (Rador.) Mary, angol anyakirálynőt a keddi napon gépkocsi-baleset érte. Az angol anyakirálynő gépkocsija London közelében Putneyben egy utkereszteződésnél összeütközött egy társas-gépkocsival. A kiadott hivatalos jelentés szerint az anyakirálynő nem sérült meg s rövid pihenés után azonnal folytatta utját egy másik gépkocsin. Mary angol anyakirálynő most ünnepli 72-ik születésnapját.

Mary angol anyakirálynőt egy közelben dolgozó festőmunkás segítette ki a megrongált gépkocsiból. A kiadott hivatalos jelentés szerint az anyakirálynő könnyű horzsolásokat és idegrázkódást szenvedett a gépkocsi-szerencsétlenség alkalmával, de rövid pihenő után egy másik gépkocsin folytatta utját Malborough-House felé.

Legújabb táviratok szerint Mary anyakirálynő balesete London közelében Wimbledonban történt. A királyné gépkocsija, amikor összeütközött a teherkocsival, felborult. Egy közelben dolgozó szobafestő létrát támasztott a felborult személykocsinak és így emelte ki a királynét, akít csak ezután ismert fel. A főudvarmester és az udvarhölgy, akik szintén a kocsiban ültek, könnyebb sebesülést szenvedtek. Az udvar in-

tézkedett, hogy a királynét sürgősen vizsgálják meg, miután könnyebb hátfájásról panaszkodik.

London. Dawson udvari orvos jelentése szerint Mary anyakirályné zúzódásokat és idegrázkódást szenvedett, ama baleset következtében, amelynek során autója felborult. Este állapota kielégítő, aggodalomra nincs ok. A királyi párnak kábeltávírat utján tették jelentést a királynő balesetéről és állapota felől.

Bonnet biztosra veszi az angol—szovjet egyezmény létrejöttét

Páris. (Rador.) A Paris Soir érdekes riportot közöl, amelyben Bonnet francia külügyminiszter nyilatkozatot ad Sauerwein neves újságírónak. A francia külügyminiszter kijelentette, hogy Halifax lorddal, Maisky szovjet

megbizottal történt megbeszélése után kétségtelennek látja, hogy Anglia—Franciaország és Szovjetország között a legrövidebb időn belül eredményesen fejeződik be a tárgyalás. Ez a megegyezés biztosítja majd a békét.

„Mit akar a cseh nép..?”

— ami neked nem tetszik, ne tedd másnak sem!

Prágából jelentik: A prágai „Lidove Noviny” című cseh lap „Mit akar a cseh nép?” címen cikket közöl, amelyben pontokba foglalva sorolja fel a csehek kívánságait. A pontok a következők:

1. Cseh- és Morvaország nem csupán „életter”, hanem egy nemzet hazája is.
2. A protektorátus jellegét szem előtt kell tartani és azt körül kell határolni.
3. Időt kell adni a cseh népnek az új tájékozódás végett.

4. A cseh népközösség a rend biztosítója. Azok, akik ez ellen a népközösség ellen dolgoznak, anarchiát akarnak az országban előidézni.

5. Ha a csehek maguk akarják vezetni belső ügyeiket, ez nem rosszakaratot jelent, hanem az önkormányzat természetes következménye.

6. Ne érintsék a csehek nemzeti öntudatát.
7. A cseh népben spontán módon kell kifejlődni annak a meggyőződésnek és annak

az érzésnek, hogy Németország megvédi a cseh népet és védelmet biztosít számára.

8. Ki kell hangsúlyozni, hogy Prága a cseh kultúra központja.

9. A jelszó ez legyen: 'Ami neked nem tetszik, ne tedd másnak sem.'

Bőséges termés ígérkezik

Bucuresti. A földművelésügyi minisztériumba beérkezett jelentések szerint a terméskilátások kedvezően alakulnak. A búzatermés kitünően fejlődik és bőséges termésre van kilátás. Az eddigi jelek szerint az idei búzatermés mennyisége egyenlő lesz a múlt évi termésrel. A repce és a zab termése azonban gyengéneket mutatkozik. Általában már megkezdődött a szőlők permetezése. Az ország egyes vidékein, főleg Dragasani és Rammucui Sarat környékén jégverés pusztította a szőlőtermést.

Gajda tábornok akciója

Prága. Gajda tábornok, a cseh fascisták vezetője és a párt vezetői emlékiratot nyújtottak át Hacha protektorátusi elnöknek, amelyben követelik, hogy a fascisták kapjanak helyet a kormányban, minél előbb hirdessék ki a zsidó-ellenes törvényeket és hogy a fascisták a nemzeti szolidaritás pártján kívül is szervezkedhessenek. A cseh sajtó élénk hangon támadja a cseh fascisták fellépését, míg a német sajtó kedvezően fogadja azt.

Szlovák emigráns fiatal emberek sikertelen határátlépési kísérlete Constantában

Constantából jelentik: Az egyik határőr tegnap este észrevette, amint három fiatal ember a tengerbe vetette magát és uszva akarta megközelíteni a kikötőben horgonyzó „Suezul” nevű hajót. A határőr felszólítására a fiatal emberek visszafordultak és megállapítást nyert, hogy kettő közülük szlovákiai illetőségű és pedig S. Ungár, valamint Kaufmann Josif, a harmadik pedig borsai illetőségű és Klar Mihailnak hívják. A fiatal emberek kijelentették, hogy a hajóra akartak jutni, hogy azaz Palesztinába utazzanak. Mindhármuk ellen tiltott határátlépés miatt indul meg az eljárás.

A holland királynő Brüsszelben

Brüsszel. (Rador.) Wilhelmina hollandiai királynő 16.30 órakor érkezett meg az északi állomásra a holland külügyminiszter kíséretében. Az uralkodónőt Lipót belga király személyesen fogadta. A két uralkodó találkozásánál 51 ágyulövés jelezte. A várost a holland királynő látogatása alkalmával feldíszítették és a lakosság meleg fogadtatásban részesítette a királyi látogatót.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre üzetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Kisasszony gyermek mellé ajánkozik. Címét a kiadóba kér. 2344

Házvezetőnő, vagy könnyebb beteg mellé idősebb intelligens asszony állást keres. Vidékre is megyek. Cím a kiadóban. 2345

ALKALMAZÁST NYER

Szakácsnőt keresek vendéglőhöz, vidékre. Cím a kiadóban. 2350

LAKÁS

Uccal különbejáratu butorozott szoba június 20-ra kiadó, esetleg kosztal, házigazdánál. Str. Cosbuc 32. 2340

Garconlakás, teljesen új, egyszoba, fürdőszoba, előszoba azonnalra kiadó. Str. Eminescu 7., házmesternél. 2349

Modern négyszobás lakás augusztusra, háromszobás előbb is kiadó. Str. Ciorgariu 15. 2346

Kiadó

a Piata Avram Iancu-tér közelében, forgalmas helyen **hentes és fűszerüzletnek alkalmas szép, nagy üzlethelyiség.** Cím a kiadóban.

Magánház, virágos udvar, gyümölcsfákkal kiadó. Str. Spiru Gheorghe 7a. 2347

OKTATÁS

Angol órákat adok. Érdeklődni: Strada Eminescu 20., az udvarban balra, félháromtól félnégyig és este 8—9-ig. 2351

KÜLÖNFELEK

Joghurt csillagvédjeggyel az egyetlen valódi!
Óvakodjon az utánzatoktól!

VÉTEL-ELADÁS

Kerékpároncs és sárhányó
előállító teljes berendezés eladó. Cím a kiadóba. 2331

Sötét dióhalók

és topolyahalók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyegek modern, új konyhaberendezés, amerikai íróasztal, rolók szekrények, kasszák, rezinák, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók. Veszünk sürgősen

megbizónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyegeket és teljes lakásberendezést.

Zálogkölcsonöket közvetlenül a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláját megvesszük.

TEMPO

bizomány-üzlet, Fischer Elz-palota.

Egy portabil írógép sürgősen eladó.

TISZTA, MOSOTT RONGYOT
megvételre keresünk. Cím a kiadóban.